

Istungidokument

B8-0169/2019

11.3.2019

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

olukorra kohta Nicaraguas
(2019/2615(RSP))

Javier Nart, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans
fraktsiooni ALDE nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Nicaraguas
(2019/2615(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Nicaragua kohta, eriti 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni¹, 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni², 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni³ ja 31. mai 2018. aasta resolutsiooni⁴,
- võttes arvesse ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel 2012. aastal sõlmitud assotsieerimislepingut,
- võttes arvesse ELi riigistrateegia dokumenti ja mitmeaastast sihtprogrammi (2014–2020) Nicaragua kohta,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse ELi 2004. aasta juuni suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
- võttes arvesse Nicaragua põhiseadust,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta järeldusi Nicaragua kohta,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ELi nimel tehtud 2. oktoobri 2018. aasta, 15. mai 2018. aasta, 22. aprilli 2018. aasta ja 15. detsembri 2018. aasta avaldusi olukorra kohta Nicaraguas ning 1. märtsi 2019. aasta avaldust riigisisese dialoogi jätkamise kohta,
- võttes arvesse 18. veebruaril 2019. aastal vastu võetud nõukogu järeldusi ELi prioriteetide kohta ÜRO 2019. aasta inimõiguste teemalistel foorumitel,
- võttes arvesse Ameerika Inimõiguste Komisjoni poolt 21. juunil 2018 vastu võetud raportit „Rängad inimõiguste rikkumised seoses kodanike meeleavaldustega Nicaraguas“,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku raportit inimõiguste rikkumiste ja inimete väärkohtlemise kohta seoses Nicaraguas 18. aprillist kuni 18. augustini 2018 toimunud meeleavaldustega,
- võttes arvesse eri valdkondade sõltumatute ekspertide rühma (*Interdisciplinary Group of Independent Experts*, GIEI) 20. detsembri 2018. aasta raportit Nicaraguas 18. aprillist

¹ ELT C 45E, 23.2.2010, lk 89.

² ELT C 285E, 21.10.2010, lk 74.

³ ELT C 252, 18.7.2018, lk 189.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0238.

30. maini 2018 aset leidnud vägivalldajuhtumite kohta,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet' 22. veebruari 2019. aasta avaldust teisitimõtlemiss kuriteoks kuulutamise kohta Nicaraguas,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Parlament võttis 31. mail 2018 vastu resolutsiooni olukorra kohta Nicaraguas, milles ta sealse olukorra resoluutselt hukka mõistis; arvestades, et selle resolutsiooni järelmeetmena külastas 11 liikmest koosnev delegatsioon riiki 23.–26. jaanuaril 2019, et olukorda kohapeal hinnata;
- B. arvestades, et delegatsioonil õnnestus omaenda programmi järgida ning Nicaragua valitsus lubas neil külastada kõiki taotletud objekte, sealhulgas kaht vanglat; arvestades, et Nicaragua valitsus lubas tagada, et praeguse olukorra vastu protestinuid ei karistata; arvestades, et delegatsioon oli tunnistajaks temaga suhelnud inimõiguslaste ja vabaihenduste tagakiusamis-, laimamis- ja hirmutamiskampaaniale; arvestades, et valitsuse korraldatud hirmutamise ja ähvarduste tõttu keeldusid paljud organisatsioonid delegatsiooniga kohtumast; arvestades, et pärast delegatsiooni visiiti on repressioonid riigis hoogustunud;
- C. arvestades, et delegatsioon lükkas avalikult tagasi Nicaragua valitsuse väite, nagu oleks valitsus langenud USA juhitud riigipöördekatse ja desinformatsioonikampaania ohvriks; arvestades, et meeleavalduste peapõhjuseks on sügav demokraatia, institutsioonide ja poliitika kriis, mis on riigis viimase aastakümne jooksul mõjutanud õigusriigi põhimõtet ning põhjustanud selliste põhivabaduste nagu väljendus-, kogunemis- ja meeleavaldusvabaduse piiramist;
- D. arvestades, et paljude inimeste väljendus-, kogunemis- ja meeleavaldusvabadust, sealhulgas õigust kasutada riigihümni, on tõsiselt piiratud; arvestades, et arvestatav hulk poliitvange on vangistatud just nende õiguste kasutamise pärast; arvestades, et on saadud murettekitavaid teateid kinni peetavate olukorra halvenemisest, sealhulgas nende ebainimlikust kohtlemisest;
- E. arvestades, et selliste kinni peetavate kohtumenetlustel rikutakse rahvusvahelisi norme, eeskätt õiglast kohtupidamist kindlustavaid menetluslikke ja kriminaalõiguslikke tagatisi; arvestades, et tingimused vanglates ei vasta samuti rahvusvahelistele normidele; arvestades, et Nicaraguas selgelt puudub võimude lahusus;
- F. arvestades, et õigus teabele on tõsises ohus; arvestades, et ajakirjanikke vahistatakse, ähvardatakse ja pagendatakse; arvestades, et audiovisuaalmeediakanaleid suletakse või korraldatakse nende ruumides ilma eelneva kohtu loata läbiotsimisi; arvestades, et ajalehtede trükkimist takistab paberi ja trükivärvi puudus – Nicaragua valitsus on need konfiskeerinud;
- G. arvestades, et Nicaragua valitsus on maalt välja saatnud sellised rahvusvahelised organisatsioonid nagu eri valdkondade sõltumatute ekspertide rühma (GIEI) ja Nicaragua erakorralise järelevalvemehhanismi (MESENI), kes püüdsid saavutada konflikti rahumeelset lahendamist ja rahvuslikku leppimist; arvestades, et vabaihenduste tegevuse mahasurumine on ägenenud – nõrga institutsioonilise

raamistikuga riigis on neilt ära võetud õiguslik staatus, mis tähendab repressioonihvrite kahekordset karistamist;

- H. arvestades, et akadeemiline vabadus on samuti ohus; arvestades, et demokraatiat ning suuremaid inimõigusi ja vabadusi nõudvatel meeleavaldustel osalemise eest on ligi 200 üliõpilast ülikoolidest välja heidetud;
- I. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi põhimõtte areng ja tugevdamine ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine peab olema lahutamatu osa ELi välispoliitikast, sealhulgas ka ELi ning Kesk-Ameerika riikide vahelisest 2012. aasta assotsieerimislepingust; arvestades, et selle lepingu oluline osa on demokraatiaklausel;
- J. arvestades, et 16. mail 2018 alanud president Ortega ning Nicaragua opositsiooni ja kodanikuühenduste vahelisel rahvuslikul dialoogil, mida vahendas katoliku kirik, ei leitud kriisile lahendust; arvestades, et 27. veebruaril 2019 algasid taas Nicaragua valitsuse ja Alianza Civica vahelist rahvuslikku dialoogi ettevalmistavad kõnelused; arvestades, et Alianza Civica tahab läbirääkimiste käigus saavutada kolm peamist eesmärki: poliitvangide vabastamine ja üksikisiku õiguste austamine, valimissüsteemi reformimine, mis peab tipnema valimiste korraldamisega, ja kohtusüsteem; arvestades, et Nicaragua valitsus on vabastanud 100 poliitvangi, nõustudes muutma nende vanglakaristuse koduarestiks; arvestades, et hulk vahistatuid viibib endiselt vanglas;
- 1. toonitab, et 2018. aasta aprilli ja mai sündmuste tulemusena rikutakse Nicaraguas tõsiselt demokraatia põhimõtteid, inimõigusi ja õigusriigi põhimõtet; kinnitab taas oma 31. mai 2018. aasta resolutsiooni tähtsust;
- 2. mõistab hukka kõik Nicaragua valitsuse repressioonid; väidab, et tema delegatsiooni visiit aitas saada tõese pildi valitsevast olukorrast; väidab lisaks, et kahtlemata on viimastel kuudel ja eriti pärast delegatsiooni visiiti ägenenud opositsiooni mahasurumine ja põhivabaduste piiramine; sellega seoses mõistab hukka üldised repressioonid ning väljendus-, kogunemis- ja meeleavaldusvabaduse piiramise, vabaühenduste ja kodanikuühiskonna seadusevastaseks kuulutamise, rahvusvaheliste organisatsioonide riigist väljasaatmise, meediakanalite sulgemise ja ründamise, teabevabaduse piiramise, üliõpilaste ülikoolidest väljaheitmise, olukorra halvenemise vanglates ja vangide ebainimliku kohtlemise;
- 3. on seisukohal, et valitsuse, valitsusasutuste ja valitsuse poolpoliitiliste organisatsioonide selline tegevus on kooskõlas varem välja töötatud strateegiaga mulluseid meeleavaldusi juhtinud poliitilise opositsiooni hävitamiseks; on veendunud, et seda strateegiat rakendatakse meetoodiliselt, süsteemselt ja valikuliselt kõigi selliste juhtide, vabaühenduste, meediakanalite ja ühiskondlike liikumiste vastu, kes õiguspäraselt nõuavad vabadust ja demokraatiat;
- 4. väljendab muret riiki ja rahvast demokraatia, poliitika ja majanduse vallas ähvardavate ülisuurte ohtude pärast, mis praegusi sisevastuolusid, ühiskonna lõhenemist ja majanduse allakäiku arvestades kasvavad veelgi, kui kiiresti midagi ette ei võeta; nõuab tungivalt riigisisest sisulist dialoogi kestliku ja rahumeelse lahenduse leidmiseks, mis annaks kõigile ühiskonnas tegutsejatele tegevusruumi ja vaba eneseväljenduse võimaluse ning taastaks nende kodanikuõigused, näiteks õiguse rahumeelseteks meeleavaldusteks; kinnitab, et igasuguse lahenduse korral tuleks kõik rikkumiste eest

vastutavad isikud vastutusele võtta; palub, et kõik poliitilised parteid, ühiskondlikud liikumised, juhid, üliõpilased ja vabauhendused jääksid kindlaks otsusele lahendada kriis rahumeelsete vahenditega ja kinnitaksid seda; kinnitab oma täielikku toetust kohtusüsteemi ja valimisseaduste reformimisele ning nõuab, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja vastavalt tegutseks;

5. taunib MESENI tegevuse peatamist ning Ameerika Inimõiguste Komisjoni eri valdkondade sõltumatute ekspertide rühma volituste tühistamist; mõistab otsustavalt hukka ÜRO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega koostööd tegevate isikute tagakiusamise, vahistamise ja hirmutamise;
6. palub, et Nicaragua valitsus näitaks oma tahet käimasolevas dialoogis osaleda sellega, et viib ellu järgmised pakilised abinõud: poliitvangide kohene ja tingimusteta vabastamine, igasuguste Nicaragua kodanike vastaste repressioonide, sealhulgas opositsiooniliidrite ahistamise, hirmutamise, tagakiusamise ja nende järel luuramise kohene lõpetamine, kõigi eelnimetatud vabadustele seatud piirangute kaotamine, inimõigusorganisatsioonide juriidilise staatuse taastamine ja neile varade tagastamine ning rahvusvaheliste organisatsioonide riiki tagasi lubamine;
7. juhib tähelepanu sellele, et neid tingimusi järgides tuleks jõuda selleni, et tühistatakse poliitvangide vastu algatatud kohtumenetlused ning tagatakse neile füüsiline ja moraalne puutumatus, nõuetekohased menetlused ja eraelu puutumatus, pagendatutel, sealhulgas ajakirjanikel ja üliõpilastel lubatakse tagasi pöörduda, linnatänavad demilitariseeritakse ja sõjaväestatud üksused desarmeeritakse ning koostatakse selge tegevuskava vabade, ausate ja läbipaistvate valimiste korraldamiseks lähiajal ja rahvusvaheliste vaatlejate juuresolekul;
8. nõuab, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid rakendaksid etapiiviisiliselt sihipäraseid ja individuaalseid sanktsioone, mis ei kahjusta riigi elanikkonda (näiteks viisakeelud ja varade külmutamine), Nicaragua valitsuse ja inimõiguste rikkumiste eest vastutavate isikute suhtes kooskõlas nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta järeldustega, seni kuni riigis, nagu seda dialoogis nõutakse, on inimõigused ja põhivabadused täielikult taastatud ja neid täielikult järgitakse; seetõttu ja praegust olukorda arvestades nõuab tungival, et tuleb rakendada ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahelise assotsieerimislepingu (millega Nicaragua on ühinenud) demokraatiaklauslit ning Nicaragua osalemine selles lepingus peatada;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele, Kesk-Ameerika Parlamendile, Lima rühmale ning Nicaragua Vabariigi valitsusele ja parlamendile.